

PLA LOCAL DE PREVENCIÓ I TRACTAMENT DE L'ABSENTISME ESCOLAR DE MOLLET DEL VALLÈS

Comissió d'Absentisme Pla d'entorn de Mollet del Vallès

Modificat febrer 2016

INDEX

1. Introducció - presentació
2. Institucions implicades
3. Marc legal
4. Objecte del Pla
5. Definició d'absentisme escolar i tipologia
6. Funcions dels agents participants
7. Comissió de Seguiment
8. Proposta de recursos preventius i de tractament associats al Pla
9. Membres de les Comissions
10. Annexos

1. PRESENTACIÓ

Aquest document pretén ser una proposta de treball coordinada per a la prevenció i per al tractament de l'absentisme escolar i la desescolarització.

Som conscients que en el fet que un/a alumne/a falti habitualment a l'escola, poden intervenir-hi molts factors. És per això que d'alguna forma o altra hi hem d'estar implicats tots els agents educatius i socials.

Volem, des dels diferents serveis implicats, proposar un procediment que permeti a tots els professionals actuar segons la responsabilitat que normativament els correspon.

Per altra banda també és una garantia per al compliment d'un dels drets fonamentals dels infants: el dret a l' escolarització.

L'any 2000 es va presentar el Protocol de tractament de l'absentisme escolar, en què estaven implicats els departaments d'Educació, Serveis Socials i Policia Municipal, els serveis educatius del Departament d'Educació i els centres educatius.

Aquest circuit s'ha portat a terme durant tot aquest temps i ara ens plantejem, emmarcar les actuacions en l'absentisme i la desescolarització, amb l'elaboració d'un pla d'actuació dintre del Pla municipal d'entorn, que pretén facilitar la tasca en la detecció i possible atenció a la problemàtica de l'absentisme escolar i establir la xarxa d'intervencions en el cas que intervinguin altres serveis externs.

2. INSTITUCIONS IMPLICADES

És responsabilitat dels adults, dels pares i tutors i de les administracions públiques vetllar i garantir el dret a l'educació dels infants.

L'educació és l'eina que permet una formació bàsica. Aquesta formació és fonamental per garantir l'autonomia de les persones en la societat actual. És per tant un dret bàsic, perquè garanteix la igualtat d'oportunitat a totes les persones.

Des del Pla d'entorn de Mollet del Vallès volem contribuir en aquesta tasca, coordinar tots els serveis implicats i oferir tots els recursos de què disposem i complir el deure de totes les institucions públiques: oferir, regular i fer respectar l'obligatorietat de l'escolarització.

L'objectiu bàsic d'aquest programa no és només atendre i resoldre la problemàtica de l'absentisme sinó evitar-la abans, que aparegui.

Les administracions públiques, amb l'objectiu d'assegurar l'educació dels infants, n'assumiran la cura i l'atenció quan les famílies es trobin en situacions que impedeixen exercir llurs responsabilitats.

2.1. Generalitat de Catalunya

Ha de vetllar per les mesures/pels drets següents:

- La igualtat de condicions en l'accés i la permanència en l'escola.
- El respecte dels drets de l'alumnat, i el compliment dels seus deures.
- La participació dels infants i adolescents en el seu procés educatiu.
- El dret de pares i mares/tutors al seguiment i participació en l'educació escolar dels seus fills.

2.1.1. Comissió de Garanties d'Admissió. OME (Oficina Municipal d'Escolarització)

L'Oficina Municipal d'Escolarització és l'instrument de col·laboració entre l'Ajuntament i el Departament d'Educació en el procés d'escolarització de l'alumnat als centres finançats amb fons públics en l'àmbit del municipi corresponent.

La comissió de garanties d'admissió que actuï en l'àmbit territorial del municipi és part integrant de l'Oficina Municipal d'Escolarització. Les funcions de la comissió de garanties d'admissió són les següents :

- Supervisar el procés d'admissió de l'alumnat i el compliment de les normes que el regulen i proposar a l'administració educativa les mesures que consideri adequades.
- Oferir lloc escolar, en el segon cicle d'educació infantil i a l'ensenyament obligatori durant el període de preinscripció a l'alumnat que encara no estigui escolaritzat les sol·licituds del qual no hagin pogut ser ateses pels consells escolars dels centres públics o pels titulars dels centres privats sufragats amb fons públics, en el marc de l'oferta de places existent i d'acord amb els preferències de centre explicita per les famílies en la corresponent sol·licitud, en exercici de la llibertat d'elecció de centre.
- A aquest alumnat la comissió li ofereix centre, per garantir l'exercici del dret a l'educació i, en el seu cas, l'escolarització obligatòria. En el cas que el centre no sigui acceptat pel sol·licitant, s'escoltarà el pare, la mare, tutor o tutora, per tal de conèixer les preferències que tenen i oferir-li una altra plaça d'entre les vacants existents.
- Facilitar l'acolliment, l'orientació i l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, i conèixer les resolucions d'escolarització relatives als centres del seu àmbit d'actuació.

- Oferir lloc escolar, en el segon cicle d'educació infantil i a l'ensenyament obligatori, a l'alumnat les sol·licituds del qual es presenten en haver finalitzat el període de preinscripció, i no poden ser ateses directament en el centre sol·licitat en primer lloc, en el marc de l'oferta de places existent i seguin les preferències de centre explicitades per les famílies en la corresponent sol·licitud, en exercici de la llibertat d'elecció de centre.
- Comunicar al centre el resultat de la gestió de llocs escolars que efectuïn, per tal que aquest procedeixi a l'admissió de l'alumnat corresponent.
- Fer el seguiment del procés d'escolarització d'aquest alumnat, per tal que no es derogui en el temps.
- Requerir l'assistència de persones tècniques o professionals d'àmbits o programes específics quan puguin ajudar a la presa de decisions i sol·licitar, si així s'acorda, la col·laboració dels ajuntaments corresponents en l'àmbit d'actuació de la comissió amb la finalitat de garantir el compliment de l'escolarització obligatòria.

2.1.2. Centres Escolars

Tot i que en molts casos l'escola no tingui els recursos socials necessaris que poden corregir l'origen de l'absentisme escolar, és una de les parts implicades més directes.

Dins d'una concepció àmplia, hem de pressuposar que el professor ha de tenir un paper destacat, ja que el seu treball s'orienta a la realització dels fins educatius, i lògicament per a la consecució d'aquests fins, és necessària l'assistència regular del menor a classe.

Una correcta tutoria es basa en aconseguir, entre d'altres, una assistència regular de l'alumne al centre escolar.

La capacitat d'actuació del tutor o tutora és prou important, atesa la proximitat i el coneixement individual dels alumnes.

2.1.3. Serveis Educatius. Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP) i Programa de llengua, interculturalitat i cohesió social.

Una de les funcions que tenen assignades els EAP és l'assessorament a l'alumnat, famílies i equips docents, sobre aspectes d'orientació personal, educativa i professional i la col·laboració amb els serveis socials de l'àmbit territorial d'actuació, per tal d'oferir una atenció coordinada a l'alumnat i a les famílies que ho necessitin.

El fenomen de l'absentisme no pot apartar-se del seu focus d'atenció, ja que l'absència regular a l'escola també produeix desarrelament i dificultats psicopedagògiques d'adaptació al ritme escolar de l'alumnat.

L'EAP col·labora amb l'escola en la programació i seguiment de l'alumnat en l'entorn escolar, i per tant, és necessari que intervingui en el circuit que ha de reconduir-lo i eradicar el problema.

2.2. Administració Local

Els ajuntaments tenen l'encàrrec normatiu de participar en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria, ja que és el nivell on poden portar-se a terme actuacions o programes més diversos envers l'ensenyament.

2.2.1. Institut Municipal d'Educació – IME/OME

Una de les competències municipals, amb activitats concurrents amb altres ens públics, és la participació en la programació de l'ensenyament i la participació en l'acompliment de l'escolarització obligatòria.

2.2.2. Serveis Socials

El Decret 284/96 de regulació del sistema català de serveis socials defineix els serveis bàsics d'atenció primària com el conjunt organitzat i coordinat d'accions professionals que integrat pel respectiu equip tècnic té per objecte promoure els mecanismes per conèixer, prevenir i intervenir en persones, famílies i grups socials, especialment si es troben en situació de risc social o d'exclusió.

El Decret legislatiu 17/94 estableix que els serveis bàsics d'atenció social primària constitueixen el punt d'accés immediat al sistema català de serveis socials. El primer nivell d'aquest, els serveis socials d'atenció primària, és el més proper a l'usuari i als àmbits familiar i social, alhora que permeten propostes de derivació a als altres serveis socials d'atenció especialitzada.

Els serveis socials d'atenció primària són el sistema públic que ha de donar resposta als drets socials dels ciutadans. Actuen doncs, segons el límits que estableix la llei, d'acord amb una anàlisi prèvia de cada situació, per tal de resoldre les situacions de conflicte escolar, coordinadament amb els altres serveis comunitaris i/o especialitzats.

2.2.3. Policia Municipal

Tots els municipis es regulen per unes ordenances generals que determinen les pautes que haurien de presidir els comportaments de les persones i els col·lectius.

A Mollet del Vallès hi ha l'ordenança municipal de convivència ciutadana.

Per garantir el millor exercici de la lliure iniciativa i convivència, sense perjudici d'allò que està regulat a les lleis i disposicions estatals i autonòmiques, la policia municipal vetlla per l'acompliment de les normes relatives a les persones. El seu treball ha d'anar coordinat amb els programes que s'estableixen de cara a la prevenció i atenció a les situacions que es produeixen dins el seu territori d'actuació municipal.

2.3. Serveis Especialitzats

Dedicats específicament a l' infància i a l'adolescència depenen de Drets Socials, Salut, Justícia i Ensenyament.

DGAIA, Direcció General d'Atenció a la Infància.

EAIA, Equip d'Assessorament Infància i Adolescència.

DAI, Delegat d'Atenció a la Infància.

DAM, Delegat d' Atenció al Menor,

Atenció Precoç.

CSMIJ, Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil.

CAD, Centre d'Atenció als Disminuïts.

3. MARC LEGAL

En aquest apartat es recopila el marc legal on es reflecteixen els drets dels i de les menors pel que fa a l'assistència regular a l'escola i, per tant, a l'ensenyament obligatori.

L'educació és un dret i així es reflecteix tant en les legislacions d'àmbit universal com en aquelles més properes a nosaltres.

Declaració universal dels drets de l'infant del 20.11.59

Article 26: "Tota persona té dret a l'educació. L'educació serà gratuïta si més no, en el grau elemental i fonamental. L'ensenyament elemental és obligatori."

Segons la convenció celebrada el 20.11.1989 per l'Assemblea General de les Nacions Unides en l'article 28.1 diu : "Els estats part reconeixen el dret del nen a l'educació i, a fi que es pugi exercir progressivament i en condicions d'igualtat d'oportunitats aquest dret, hauran en particular:

- Implantar l'ensenyament primari obligatori i gratuït per a tots.
- Adoptar mesures per fomentar l'assistència regular a les escoles i reduir les taxes de deserció escolar.

Directiu 45/112 de les Nacions Unides per a la prevenció de la delinqüència juvenil en

l'article 30: "Caldrà donar ajuda especial a nens i joves que tinguin dificultats per complir les normes d'assistència, així com els que abandonin els estudis."

Constitució Espanyola:

Art. 27.1 : "Tothom té dret a l'educació" Art. 27.4: "L'ensenyament bàsic és obligatori i gratuït."

Art. 39.4: "Els infants gaudiran de la protecció prevista en els acords internacionals que vetllen pels seus drets."

Estatut d'Autonomia

Article 9: “La Generalitat té competència exclusiva en matèria d’assistència social i institucions públiques de protecció i tutela de menors, respectant la legislació civil, penal i penitenciària.”

Resolució 194/111 de 7 de març de 1991 del Parlament de Catalunya, sobre els drets de la infància.

Article 13: “Tot infant ha de rebre el màxim nivell d’educació possible. L’educació s’ha d’orientar vers la seva formació permanent. El sistema educatiu ha de ser compensador.”

Llei Reguladora de les bases de règim local.

Cap. III.N: “El municipi ha de participar en la programació de l’ensenyament i cooperar amb l’administració educativa en la creació, la construcció i el manteniment del centres docents públics, intervenir en els seus òrgans de gestió i participar en la vigilància del compliment de l’escolaritat obligatòria.”

14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l’adolescència

Art.1: Objecte de la Llei

Aquesta llei té per objecte la promoció del benestar personal i social dels infants i els adolescents i de les actuacions de prevenció, atenció, protecció i participació dirigides a aquestes persones a fi de garantir l’exercici dels seus drets, l’assumpció de les seves responsabilitats i l’assoliment del seu desenvolupament integral.

Art. 3: Responsabilitat ciutadana i pública

1. L’obligació de vetllar pel respecte efectiu dels drets dels infants i els adolescents és una responsabilitat de la família, de tota la ciutadania i, molt particularment, de tots els poders públics, que també tenen l’obligació de defensar-los i promoure’ls.

2. Les administracions públiques han de desenvolupar llurs activitats de manera que els infants i els adolescents siguin considerats i reconeguts com a ciutadans de ple dret, sens perjudici de les limitacions que deriven de la minoria d'edat legal.
3. Les administracions públiques han d'exercir les funcions i les competències de promoció, d'atenció i de protecció dels drets dels infants i els adolescents, alhora que en faciliten els canals de participació adequats, d'acord amb el que estableix aquesta llei i la normativa sectorial aplicable, amb relació a cada situació que els afecti.
4. Els poders públics han de garantir el respecte dels drets dels infants i els adolescents i han d'adequar llurs actuacions a aquesta llei i a la normativa internacional sobre aquesta matèria.

Art. 12: Respecte i suport a les responsabilitats parentals

1. Els pares i les mares tenen responsabilitats comunes en l'educació i el desenvolupament dels fills menors d'edat. Les polítiques d'atenció i protecció dels infants i els adolescents han d'incloure les actuacions necessàries per a l'efectivitat de llurs drets, tenint en compte que el benestar dels infants i els adolescents està íntimament relacionat amb el de llurs famílies.
2. Els poders públics han de proporcionar la protecció i l'assistència necessàries a les famílies perquè puguin assumir plenament llurs responsabilitats.
3. Les necessitats dels infants i els adolescents s'han de satisfer allà on viuen i creixen, sempre que sigui possible, i s'ha de tenir en compte, alhora, llur benestar material i espiritual.

Art. 13: Foment i suport a l'educació

1. Els infants i els adolescents tenen dret a rebre el màxim nivell d'educació possible des de llur naixement. En tot cas, els poders públics han de garantir que qualsevol infant o adolescent rep l'educació establerta com a obligatòria legalment.
2. Les administracions públiques competents han de promoure serveis educatius que afavoreixin la reorganització del temps personal, familiar i laboral dels progenitors o del titular o la titular de la tutela de l'infant o adolescent.

3. El sistema educatiu ha d'ésser un instrument per a compensar les desigualtats socials i ha de tenir en compte el respecte a la pròpia identitat, al medi ambient, a les diferències funcionals com a part de l'enriquidora diversitat humana, a la igualtat entre els sexes tenint present la diferència que suposa la construcció de la identitat femenina i la identitat masculina, i també als valors culturals d'altres països, particularment d'aquells dels quals prové l'alumnat de cada escola.

4. El dret a l'educació, incloses les activitats extraescolars, esportives, de lleure i les activitats culturals dels infants i els adolescents, ha de prevaler per damunt de les pràctiques culturals, la tradició i la religió, i llurs manifestacions; aquestes pràctiques no poden justificar en cap cas una discriminació, limitació o exclusió d'infants i adolescents en el ple exercici d'aquest dret.

Art. 22: Coordinació

1. El departament competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents

ha de:

a) Promoure programes generals d'actuació per a cada un dels diferents tipus de serveis especialitzats en infants i adolescents, a fi de garantir l'homogeneïtat de criteris entre aquests serveis en tot el territori.

b) Coordinar els serveis especialitzats d'atenció als infants i als adolescents que gestionen els ens locals per delegació, i establir les directrius i els procediments generals d'actuació.

c) Promoure l'establiment de protocols d'actuació entre les diferents administracions, departaments o serveis, que n'assegurin l'actuació coordinada i integral, especialment en els àmbits de la salut, l'educació, els serveis socials i els cossos de seguretat.

Art. 24: Actuació de les administracions públiques

Les administracions implicades han de col·laborar i actuar coordinadament. Especialment en matèria de protecció dels infants i els adolescents, els serveis públics estan obligats a facilitar la informació requerida pel departament competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents a fi de valorar quina és la situació de l'infant o l'adolescent, i a portar a terme les actuacions de col·laboració necessàries per a protegir-

los. Les dades que es poden cedir entre administracions sense consentiment de la persona afectada són les econòmiques, laborals, socials, educatives, de salut, policials i penals dels menors i de llurs progenitors, tutors o guardadors.

Art. 48: Dret a l'educació

1. Els infants i els adolescents tenen el dret i l'obligació de rebre els ensenyaments obligatoris, i el dret de rebre els ensenyaments no obligatoris.
2. Les administracions públiques han de crear serveis educatius adreçats als infants de 0 a 3 anys i a llurs famílies, i han de donar-hi suport.

Art. 49: Atenció educativa d'infants o adolescents malalts

1. Les administracions públiques i els responsables hospitalaris han de garantir que qualsevol infant o adolescent, en cas de malaltia o hospitalització que duri més de trenta dies, té cobertes les necessitats escolars, el joc i la realització d'activitats culturals i d'acompanyament, sempre que l'estat de salut li ho permeti.
2. L'infant o l'adolescent malalt o convalescent que s'està al seu domicili, o que està internat més de trenta dies en un centre que no disposa d'unitat específica pediàtrica, té dret a rebre l'educació corresponent al seu nivell escolar sens perjudici que també se li faciliti suport educatiu per mitjans telemàtics.

Art. 50: Infants i adolescents que troben limitacions o barreres per al desenvolupament la participació en diverses activitats

1. Els infants i els adolescents amb necessitats educatives especials han de rebre una formació educativa i professional que els permeti la integració social, el desenvolupament, la realització personal i l'accés a un lloc de treball en el context més normalitzat possible, i d'acord amb llurs aspiracions i actituds.
2. Els infants i els adolescents amb discapacitat tenen dret a gaudir d'un sistema d'educació inclusiu, amb accés a l'educació obligatòria en les mateixes condicions que els altres membres de la comunitat, sense exclusió per raó de discapacitat, i els ajustaments

i suports necessaris per a potenciar el màxim desenvolupament acadèmic, personal i social.

3. Els centres educatius han d'assumir la responsabilitat d'acollir i educar de manera inclusiva tot l'alumnat com una tasca bàsica i fonamental de llurs projectes educatius i han de posar en marxa estratègies pedagògiques per a atendre les diferències individuals en els contextos ordinaris.

Art. 51: Atenció educativa a l'infant o l'adolescent en situació de desemparament

1. L'infant o l'adolescent en situació de desemparament o d'acolliment familiar té un dret preferent a l'escolarització en el centre escolar més adequat a les seves circumstàncies personals.

2. El departament competent en matèria d'educació ha d'establir les mesures adequades d'accés a l'escolarització per tal de garantir el dret regulat per aquest article.

3. La persona o família acollidora de l'infant té la prioritat d'optar pel centre educatiu més proper al domicili familiar o laboral o, si és el cas, pel centre en què estiguin escolaritzats els seus fills.

Art. 52: No-escolarització, absentisme i abandó escolar

1. Als efectes del que estableix aquesta llei, s'entén per:

a) *No-escolarització*: el fet que els progenitors, els titulars de la tutela o els guardadors d'un infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria no gestionin la plaça escolar corresponent sense una causa que ho justifiqui.

b) *Absentisme*: l'absència de classe sense presentar justificant o sense una justificació acceptable. S'han de determinar per reglament quins són els casos que constitueixen absentisme lleu, absentisme moderat o absentisme greu, i quines són les mesures que cal adoptar en cada cas.

c) *Abandó escolar*: el cessament indefinit de l'assistència a la plaça escolar corresponent per l'infant o l'adolescent en període d'escolarització obligatòria.

2. Les administracions públiques han de fer especial atenció a detectar els casos de no-escolarització, absentisme i abandó escolar i han d'adoptar de manera coordinada les mesures necessàries per a fer-hi front, mitjançant els protocols corresponents.

Llei orgànica 1/96, del 15 de gener, de Protecció Jurídica del menor, de modificació parcial del Codi Civil i de la Llei d'Enjudiciament Civil.

Títol I. Capítol I:

Art. 12.2: “Los poderes públicos velarán para que los padres, tutores o guardadores desarrollen adecuadamente sus responsabilidades, y facilitarán servicios accesibles en todas las áreas que afectan al desarrollo del menor.”

Art. 13.2: “Cualquier persona o autoridad que tenga conocimientos que un menor no esté escolarizado o no asiste al centro escolar de forma habitual y sin justificación, durante el periodo obligatorio, deberá ponerlo en conocimiento de las autoridades públicas competentes, que adoptarán las medidas necesarias para su escolarización .”

Art. 13.3: “Las autoridades y las personas que por su profesión o función conozcan el caso actuarán con la debida reserva.

En las actuaciones se evitará toda interferencia innecesaria en la vida del menor.”

Disposición final Cuarta: “El art. 158 del Código Civil tendrá la siguiente redacción: El Juez, de oficio o a instancia del propio hijo, de cualquier pariente o del Ministerio Fiscal dictará: 1º las medidas convenientes para asegurar la prestación de alimentos y proveer a las futuras necesidades del hijo, en caso de incumplimiento de este deber, por sus padres.”

Código Penal:

Art. 226.1: “El que dejara de cumplir los deberes legales de asistencia inherentes a la patria potestad, tutela, guarda o acogimiento familiar o de prestar asistencia necesaria legalmente establecida para el sustento de sus descendientes, ascendientes o cónyuge, que se hallen necesitados, será castigado con la pena de arresto de ocho a veinte fines de semana.”

Art. 226.2: “El Juez o tribunal podrá imponer, motivadamente, al reo la pena de inhabilitación especial para el ejercicio del derecho de patria potestad, tutela, guarda o acogimiento familiar por tiempo de cuatro a diez años.”

Llei municipal i de règim local de Catalunya 8/1987 del 15 d'abril :

Art. 63.2: “El municipi té competències pròpies en les matèries següents:

o) la participació en la programació de l'ensenyament i la cooperació amb l'administració educativa en la creació, la construcció i el manteniment dels centres docents públics; la intervenció en els òrgans de gestió dels centres docents i la participació en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.”

Decret 155/1994, del 28 de juny, pel qual es regulen els serveis educatius del Departament d'Ensenyament:

Art. 8. Funcions dels equips d'assessorament i orientació psicopedagògica:

a) Identificació i avaluació de les necessitats educatives especials dels alumnes, en col·laboració amb els mestres i professors, especialistes i serveis específics.

b) Participació en l'elaboració i el seguiment dels diversos tipus d'adaptacions dels currículums que puguin necessitar els alumnes, en col·laboració amb els mestres, professors, especialistes i serveis específics.

- c) Assessorament als equips docents sobre els projectes curriculars dels centres educatius pel que fa a aspectes psicopedagògics i d'atenció a la diversitat de necessitats de l'alumnat.
- d) Assessorament a l'alumnat, famílies i equips docents sobre aspectes d'orientació personal, educativa i professional.
- e) Col·laboració amb els serveis socials i sanitaris de l'àmbit territorial d'actuació, per tal d'oferir una atenció coordinada als alumnes i famílies que ho necessitin.
- f) Aportació de suport i de criteris tècnics psicopedagògics a altres òrgans de l'administració educativa.
- g) Altres funcions que els atribueixi el Departament d'Ensenyament.

Llei 26/1985 del 27 de desembre, de Serveis Socials en l'article 1:

- a) Garantir i facilitar a tots els ciutadans l'accés a aquelles prestacions i aquells serveis que tendeixen a afavorir un desenvolupament lliure i ple de la persona i dels col·lectius dins la societat, especialment en cas de limitacions i mancances.
- b) Promoure la prevenció i l'eliminació de les causes que menen a la marginació.
- c) Aconseguir la integració de tots els ciutadans en la societat i afavorir la solidaritat i la participació ciutadana."

Art. 5.2 : "Es consideren àrees d'actuació:

- b) L'atenció i la promoció del benestar de la infància i de l'adolescència, amb l'objectiu de contribuir a llur ple desenvolupament personal."

Decret 284/96 del 31 de juliol de 1996

A l'apartat que desenvolupa la tipologia dels serveis socials del sistema català de serveis socials, quan parla dels serveis bàsics d'atenció social primària els defineix com: "Conjunt organitzat i coordinat d'accions professionals, integrat per respectiu equip tècnic, que tenen per objecte promoure els mecanismes per conèixer, prevenir i intervenir en persones, famílies i grups socials, especialment, si es troben en situació de risc social o d'exclusió."

I presenta com objectius: "millorar el benestar social i afavorir la integració de les persones."

Al mateix temps quan parla de les funcions diu entre d'altres: "detecció i prevenció de situacions de risc social o d'exclusió".

Decret 338/1986 del 19 de desembre de 1986

Art. 1: " L'actuació dels serveis socials en l'àrea de la infància i adolescència que estiguin en entorns sociofamiliar i comunitaris d'alt risc social, comprèn el conjunt d'activitats que tinguin per objecte l'atenció dels menors de 18 anys, prevenint i pal·liant-ne els dèficits socials, i la promoció del seu benestar amb l'objectiu d'assolir el seu ple desenvolupament personal."

Art. 2: "Als efectes d'aquest Decret, s'entén per alt risc social la situació per la qual un menor es troba en un ambient sociofamiliar que incideix negativament sobre la seva personalitat i que, atesos els dèficits socials que hi concorren, fan preveure l'emergència i desenvolupament de conductes asocials."

Art. 4.1: "Per tal d'aconseguir una millor coordinació de recursos existents i dotar-los de l'eficàcia adient, es creen com a serveis especialitzats els Equips d'Atenció a la Infància i Adolescència (EAIA), integrats pel conjunt de serveis destinats a la detecció, prevenció, tractament i seguiment del menor amb alt risc social i les seves famílies, mitjançant la intervenció d'equips pluridisciplinaris.

Art. 5:

- “1. Col·laboració en la prevenció i detecció de les situacions d'alt risc socials.
2. Informació i orientació general sobre temes relacionats amb la problemàtica dels menors amb alt risc social, quant a recursos públics o privats al seu abast.
3. Orientació, diagnòstic i elaboració de programes individuals de tractament.
4. Desenvolupament dels tractaments i mesures assistencials que no s'hagin de dur a terme en establiments especialitzats, derivades de les orientacions i programes individuals.
5. Seguiment de control i control dels tractament i mesures assistencials ja siguin prestats amb mitjans propis o aliens.
6. Col·laboració amb les corporacions locals i entitats públiques i privades del seu àmbit territorial en les tasques de detecció, prevenció, informació, valoració, tractament i integració del menor.
7. Elaboració d'informes i dictàmens de caràcter tècnic que demani l'ICASS.
8. Col·laboració amb els serveis específics del Departament de Justícia que atenen al menor que es troba sota una mesura judicial.”

Ordenança municipal de convivència ciutadana.

BOP del 18 d'abril de 2007

Es remarquen els punts clau següents, referits a l'absentisme o a situacions de nens al carrer :

Article 8. Menors abandonats o extraviats

1. Els menors abandonats o extraviats en la via pública han de ser acompanyats per la persona que els trobi a les dependències de la Policia Municipal. Els primers seran lliurats a les autoritats competents; i els altres, retinguts en custòdia a disposició dels seus pares o tutors.

2. L'autoritat municipal ha d'informar immediatament, a través dels mitjans locals adequats, del fet d'haver trobat un/a menor en aquestes condicions.

3. De forma similar s'ha d'actuar en el cas de persones amb discapacitat o que presentin símptomes de desorientació.

Article 9. Dret i deure d'anar a escola

1. Tots els infants entre els sis i els setze anys tenen el dret i el deure d'anar a l'escola. És responsabilitat dels pares o tutors garantir-los l'exercici normal d'aquest dret.

2. Els agents de l'autoritat que trobin al carrer, en hores escolars, infants d'aquestes edats els acompanyaran a casa dels pares o tutors i en donaran compte als serveis d'Educació de l'Ajuntament a l'efecte corresponent llevat que hi hagi normes o protocols que ho prevegin de manera diferent.

Article 10. Negligència de pares o tutors

En cas de negligència manifesta dels pares o tutors, l'autoritat municipal ho posarà en coneixement de l'administració competent en matèria d'atenció a la infància o de l'òrgan judicial corresponent.

Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació

Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, en l'article 159, en l'apartat 3, punt cinquè de la lletra a, diu que correspon als municipis la vigilància del compliment de l'escolarització obligatòria.

- L'assistència a l'escola és obligatòria fins als 16 anys.
- Les administracions públiques són les que han de fer possible i real la plena escolarització.
- Els poders públics estan obligats a intervenir davant el problema de l'absentisme.

4. OBJECTE, DESTINATARIS I AMBITS D'ACTUACIÓ

4.1. Objecte del Pla

El Pla local de prevenció i tractament de l'absentisme escolar a Mollet del Vallès té per objectiu l'anàlisi dels recursos i serveis preventius existents i la concreció d'una proposta de desenvolupament de nous serveis que contribueixin en determinar les principals causes de l'absentisme escolar, dissenyar estratègies d'actuació en general i mesures concretes d'actuació, coordinant els diferents agents que hi intervenen.

4.2. Destinataris

Els destinataris de les accions planificades seran els infants i joves entre 6 i 16 anys que viuen a Mollet del Vallès, així com les seves famílies.

4.3. Àmbits d'Actuació

El Pla serà d'aplicació en tots els centres d'educació primària i/o educació secundària obligatòria de Mollet del Vallès, així com el conjunt de la comunitat educativa i els serveis i les institucions amb competències en la resolució de la problemàtica de l'absentisme escolar.

5.- OBJECTIUS DEL PLA

Els objectius específics del Pla són:

- a. Elaborar un diagnòstic periòdic de la situació del compliment de l'escolaritat obligatòria a Mollet del Vallès, tot i compilant la informació necessària.
- b. Establir les estratègies de coordinació entre les diferents institucions implicades en la vigilància del compliment de l'escolaritat obligatòria.
- c. Determinar les actuacions bàsiques per a la prevenció, la detecció i el tractament de l'absentisme i de les situacions de risc que se'n deriven.
- d. Unificar els procediments d'intervenció, control i seguiment

6. DEFINICIÓ D'ABSENTISME ESCOLAR, POSSIBLES CAUSES I TIPOLOGIES

6.1. Definició d'Absentisme

Per absentisme escolar entenem totes aquelles absències reiterades sense justificar, o la manca total d'assistència d'un menor en edat escolar obligatòria a l'escola on està matriculat.

L'absentisme és símptoma d'una problemàtica no sempre manifesta per tant, en el cas de presentar-se, cal abordar-lo des de l'atenció de l'infant.

Els tutors i les tutores, amb la col·laboració dels professionals dels serveis educatius i socials, dissenyaran un pla d'atenció del cas per tal d'assegurar el retorn de l'alumne al centre

L'absentisme pot tenir un major o menor grau de gravetat i repercussions respecte dels aprenentatges i a la integració de l'infant a l'escola i pot comportar dificultats en el seu procés de socialització.

Els motius de l'absentisme poden ser diversos.

6.2. Causes de l'Absentisme

Tot i que les causes de l'absentisme poden ser molt diverses, creiem que aquestes poden ser les més importants:

→ Centrades en el nen-jove: psicològiques i sociològiques: manca d'autoestima, trastorns cognitius, escala de valors diferents.

- Centrades en la família: problemàtiques familiars: desestructuració familiar i relacions conflictives en el si de la família, escassa importància a l'escolarització pels sistemes culturals diferents.
- Centrades en el centre escolar: factors acadèmics o d'aprenentatge i la pròpia organització del centre, incapacitat del nen o nena per adaptar-se al nivell i manca d'un projecte pedagògic assumit per tots el docents, professorat no assentat, espai físic poc apropiat, normes i mètodes competitius i individualistes.
- Centrades en l'entorn: normes i valors dels grups: provocades per un entorn social i urbanístic molt deficitari.

6.3. Tipologies d'Absentisme

Segons criteris de temporalitat, les tipologies d'absentisme són:

→ absentisme esporàdic

Entenem com a absentisme esporàdic aquell que es manifesta amb una freqüència baixa; absències puntuals no superiors o iguals a un dia per setmana ; absència de com a màxim tres dies continuats, que es poden produir reiteradament al llarg del curs.

→ absentisme continuat

L'entendrem quan les absències es produeixen de manera més regular i amb una freqüència més elevada, superior al dia per setmana.

→ absentisme temporal

Es produeix quan es presenta cada cert temps i va lligat a causes familiars o laborals (verema, negoci familiar, etc.).

→ **absentisme perllongat:**

L'alumnat passa llargues temporades sense assistir a l'escola.

→ **absentisme total:**

L'alumnat no assisteix mai a l'escola o després d'assistir-hi una temporada hi deixa d'anar totalment.

Segons criteris de problemàtica, les tipologies d'absentisme són:

→ Absentisme per resistència escolar

→ Absentisme per resistència escolar i problemàtica social

→ Absentisme per problemàtica social i cultural

7. FUNCIONS DELS AGENTS PARTICIPANTS

Treball coordinat entre Educació, EAP, LIC, Serveis Socials, Policia Municipal, Centres Educatius, Joventut i Nova Ciutadania.

7.1. Distribució de responsabilitats

En aquest apartat s'especifiquen les responsabilitats pròpies dels diferents agents que es consideren necessàries per garantir un bon funcionament d'aquest protocol. És imprescindible que tots els serveis implicats en l'aplicació del protocol tinguin un coneixement mutu de les seves responsabilitats.

7.1.1. Centres Educatius

- Controlar l'assistència
- Notificar l'absentisme en primer lloc a la família.
- Esbrinar amb els pares i el menor les causes de l'absentisme.
- Utilitzar els mitjans que els centres tenen al seu abast i demanar assessorament als serveis educatius LIC o a l'EAP per tal que col·laborin en la resolució del problema.
- Utilitzar els recursos que tingui al seu abast : EAP, UAC, UEE, TAE
- Documentar tota la intervenció realitzada.
- Derivar el cas d'absentisme a la comissió social del centre, quan la seva intervenció no resolgui el problema.

7.1.2. Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya (LIC i EAP)

- Donar suport a l'escola per valorar les causes de l'absentisme i oferir la intervenció pedagògica per pal·liar-les.
- Intervenir directament amb el menor i/o la família, quan s'escaigui.
- Garantir que, des de l'àmbit de l'ensenyament, s'esgotin tots els recursos i les intervencions possibles per eliminar l'absentisme incipient.
- Treballar el cas com a membre de la comissió social de centre.
- Participar en les propostes de retorn a l'escola.

7.1.3. Serveis Socials

- Detectar situacions d'absentisme i notificar-les al centre escolar.
- Treballar el cas com a membre de la comissió social del centre.
- Notificar a Fiscalia de Menors els casos d'absentisme, després d'esgotar tots els recursos del municipi.
- Derivar els casos de risc greu a l'EAIA (Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència).
- Documentar la intervenció.

7.1.4. Policia Municipal

- Detectar els menors en edat d'escolarització obligatòria, que es trobin al carrer en horari lectiu.
- Acompanyar el/la menor al centre educatiu corresponent o al seu domicili
- Fer citacions a les dependències de la Policia, després d'haver incomplet les famílies els acords de citacions anteriors o no haver-se presentat a aquestes
- Documentar la intervenció

- Notificar a Fiscalia de Menors els casos d'absentisme, després d'esgotar tots els recursos del municipi.

7.1.5. Institut Municipal d'Educació

- Donar suport tècnic a la resta d'integrants del Pla
- Amonestar els pares dels menors, a proposta de la comissió de seguiment d'absentisme
- Notificar a Fiscalia de Menors els casos d'absentisme, després d'esgotar tots els recursos del municipi.

7.2. Estructura Organitzativa del Pla

7.2.1. Comissió Social del Centre Educatiu

Actualment els serveis socials i els serveis educatius disposen d'un espai de coordinació, per tal d'analitzar les demandes d'atenció socioeducatives que formulen els tutors quan detecten menors amb problemàtiques d'inadaptació social i/o escolar. Aquest espai és la Comissió Social. Aquesta Comissió funciona per centre i es reuneix com a màxim dos cops al mes.

Aquest espai de coordinació permet dissenyar intervencions conjuntes d'acord amb les problemàtiques que presentin els menors, una de les quals és la problemàtica de l'absentisme.

Aquesta comissió és un espai multidisciplinari a on es recullen les demandes detectades a l'escola sobre problemàtiques que es manifesten on es fa una anàlisi i reflexió i es delimiten les intervencions. La coresponsabilitat és un aspecte bàsic i important a l'hora de consensuar estratègies d'intervenció.

Hi ha un protocol conjunt de recollida de demandes que permet analitzar quines són objecte de la comissió i planificar intervencions amb una anàlisi comuna.

Quan la Comissió Social decideix que el cas ha de passar a la Comissió de Seguiment d'Absentisme ha de fer la notificació a l'IME, amb el protocol establert, en el termini màxim d'una setmana.

És la mateixa Comissió Social qui determina el referent de fer aquest traspàs a l'IME.

Els participants són:

- Professional referent de l'EAP (psicopedagog/a o assistent/a social).
- Professional LIC (si s'escau)
- Professional referent de l'equip de Serveis Socials
- Professional de l'equip directiu del centre (director/a, cap d'estudis, tutor/a,)

7.2.2. Comissió d'Absentisme Operativa

Es tracta d'una comissió de treball intern, a efectes de coordinació.

Està formada per:

- Representant de serveis socials
- Representant de l'IME
- Aquells membres que es creguin oportuns depenent del cas

Les seves **funcions** són:

1. Rebre les notificacions de la comissió d'absentisme, entrar dades al programa i arxivar notificacions.
2. Gestionar l'observatori d'absentisme
3. Elaborar un informe anual amb les dades de l'observatori d'absentisme
4. Documentar les citacions i sol·licitar informes i cartes.
5. Rebre la devolució per part de les persones que s'hagin entrevistat amb les famílies i notificar acords als centres.
6. En aquells casos d'alumnat que està escolaritzat a Mollet però que no estan empadronats al municipi, derivar la informació del cas a l'àrea d'educació i serveis socials del municipi pertinent.

7. En aquells casos que hi ha alumnat que es trasllada de municipi i s'està realitzant una intervenció per part de la comissió permanent s'informarà també a l'àrea d'educació i serveis socials del municipi pertinent.
8. Preparar informació pel plenari de la comissió d'absentisme
9. Preparar les convocatòries del plenari
10. Fer la memòria de cada curs.

Periodicitat:

Reunió mensual

Coordinació continuada a través del correu electrònic i/o telèfon

7.2.3. Comissió Permanent d'Absentisme (Permanent – Operativa)

La Comissió permanent-operativa d'Absentisme ha de estar formada per:

- Inspecció d'Ensenyament
- serveis educatius (EAP/LIC).
- tècnics de l'Institut Municipal d'Educació
- tècnics del Departament de Serveis Socials
- centres educatius públics. Cap d'estudis o psicopedagog/a dels instituts d'educació secundària.
- centres educatius concertats. Cap d'estudis o psicopedagog/a centres concertats.
- Policia Municipal

En aquells casos que es requereixi es valorarà poder convidar a altres membres.

Les seves funcions són:

1. Fer la recepció i l'anàlisi dels casos derivats d'absentisme i desescolarització per definir estratègies.
2. Valorar els casos i proposar la intervenció més adequada: citació per part de la Regidora d'educació i la Inspectora, citació per part de la Policia de mediació o altres.
3. Garantir que cada àmbit d'intervenció esgoti els seus mecanismes per aconseguir el retorn del/la menor a l'escola.
4. Informar a la Comissió de seguiment d'absentisme (plenari) de les accions realitzades per la comissió permanent-operativa.

Periodicitat:

Reunió bimensual.

Coordinació continuada a través del correu electrònic i/o telèfon

7.2.4. Comissió de Seguiment d'Absentisme

La Comissió d'Absentisme Plenari ha d'estar formada per tots les membres de la comissió permanent, a més de:

- Tècnic de joventut
- Tècnica de nova ciutadania
- Representant de l'AMPA
- Representant de les escoles primària
- Gerent de l'IME

Funcions:

1. Elaborar la documentació que els diferents serveis han de formalitzar per iniciar l'aplicació d'aquest protocol .
2. Recollir i analitzar permanentment les causes de l'absentisme escolar a Mollet i fer propostes de noves actuacions preventives.
3. Fer l'anàlisi de les dades generals de l'absentisme i desescolarització per definir estratègies.
4. Vetllar per un bon funcionament del protocol i fer-ne una avaluació periòdica.
5. Informar a la Comissió d'Escolarització del municipi a l'última trobada de curs.
6. Fer la memòria de cada curs.
7. Crear un observatori sobre la situació de l'absentisme al municipi. Definir indicadors, sistema de recollida de dades, etc.

Periodicitat:

Un cop a l'any al final i/o inici del curs escolar.

8. RECURSOS PREVENTIUS I DE TRACTAMENT ASSOCIATS AL PLA

Dins de les funcions preventives del Pla de prevenció i tractament de l'absentisme, esmentem altres recursos que tenen com a objectiu la prevenció i el tractament de l'absentisme escolar

8.1. Activitats del Pla Educatiu Entorn

Aquestes accions estan condicionades al temps que el Pla educatiu d'entorn estigui actiu i es revisen anualment.

- Activitats de prevenció de conductes de risc: programa salut-escola: millorar la salut dels adolescents a través d'accions de promoció de la salut i prevenir situacions de risc i oferir atenció precoç: salut mental; salut afectiva sexual; consum de drogues; trastorns relacionats amb l'alimentació.
- Formació d'AMPA; cicle de xerrades: xerrades per part de persones expertes sobre temes relacionats amb l'educació.
- Tallers d'estudi assistit: activitats de suport a la tasca escolar fora de l'horari lectiu: ús de la biblioteca, aprofitament de les TIC, activitats lúdica educatives, jocs cooperatius, itineraris de descoberta de l'entorn, etc.
- Programa de mediació escolar (PFZ): es porta a terme als instituts. Formació per a la convivència; prevenció de conductes problemàtiques; intervenció enfront del conflicte.
- Formació en llengua i cultura d'origen: adreçat a CI;CM;CS i alumnat d'ESO.
Cursos bàsics de llengua àrab oferts per una professora nadiua, contractada pel govern del Marroc.

- Pla experimental Esport a l'escola. L'objectiu és contribuir mitjançant la pràctica esportiva a la formació en valors per la convivència; cercar la participació per damunt la competitivitat. Lliga de futbol.
- Programa de suport i aprenentatge de la llengua catalana. L'objectiu és fomentar l'ús oral del català a alumnat nouvingut que acaba d'arribar al municipi.
- Suport en projectes de promoció de la lectura com per exemple el LEXCIT (Lectura per a l'èxit educatiu) adreçat a alumnat de CM.
- Comissió d'acollida: seguiment de famílies amb dificultats especials, acompanyament en el procés de matriculació; edició de fullets informatius en diverses llengües.
- Jornades Inter escolars: organització de Jornades d'Aprenentatge-Servei i Jornades de Mediació Escolar.

8.2. Recursos de Serveis Socials

- Casal Obert de Mollet. Centre d'acció socioeducativa per a menors de 3 a 12 anys.
- Projecte MO VIDA. Mollet i habilitats per a la vida. Treball en el medi obert. Tallers específics de prevenció de conductes de risc. Consum de drogues, violència, etc.

8.3. Recursos dels Instituts

- Entitats esportives. Pla experimental d'esport
- Activitats pròpies de les AMPA
- Servei de mediació escolar. Servei que utilitza la mediació entre iguals
- Servei de vigilància al pati
- Control d'assistència
- Trucades telefòniques als pares

8.4. Recursos de Joventut

Servei d'Informació Juvenil (SIJ)

Aquest servei ofereix orientació i informació sobre diversos àmbits als joves entre 12 i 35 anys. El SIJ parteix d'una atenció personalitzada i anònima de les consultes, i ofereix una preparació específica dels materials informatius amb informació fiable i contrastada. Compta amb el suport de la Secretaria General de Joventut de Catalunya i la Diputació de Barcelona, i formem part de la Xarxa Catalana d'Informació Juvenil.

Aquest espai es troba a:

Centre Cívic L'Era, planta 2

c/Miguel de Cervantes, 19-23

93 570 09 08

Pij.mollet@diba.es

Horari d'atenció

De dilluns a divendres de 17 h a 21 h

<http://www.joventut.molletvalles.cat/sij/>

Punt de l'Era:

El punt de trobada és un servei adreçat a joves entre 12 i 18 anys i ubicat a la segona planta del Centre Cívic de l'Era.

L'horari d'atenció és:

De **Dimarts a divendres de 17.00 a 19.30**

En aquest espai es garanteix:

- Suport a l'estudi
- Ús de l'espai
- Ludoteca

- TIC
- Cursos i Tallers

<http://www.joventut.molletvalles.cat/punt-de-lera/>

Suport a l'Estudi

El Suport a l'estudi és un projecte dirigit a estudiants d'ESO i Batxillerat (de 12 a 18 anys) amb la intenció de millorar el rendiment acadèmic dels joves que realitzen la seva formació acadèmica a Mollet del Vallès. A l'espai d'estudi hi ha un dinamitzador que vetlla per un espai adient per estudiar i realitzar treballs, i per atendre aquells possibles dubtes que puguin sorgir.

Horari de l'Aula d'Estudi

de Dimarts a divendres de 17 a 18.30 h.

Destinataris

Aquest projecte s'adreça a la totalitat dels estudiants de la ciutat d'ESO i Batxillerat (de 12 a 18 anys), en especial a aquells alumnes que tinguin la intenció de millorar el seu rendiment i els resultats acadèmics.

Per a més informació:

joventut@molletvalles.cat

<http://www.joventut.molletvalles.cat/punt-de-lera/aula-destudi/>

Aules d'estudi

Biblioteca de Can Mulà. c. Alsina, 1

Horari al públic: de dilluns a divendres de 20 h a 2 h

dissabtes de 16 h a 24 h

diumenges de 10 h a 13.30 h i 16 h a 24 h

Programa que s'activa en èpoques d'exàmens, quan s'habilita l'espai de l'Ateneu Gran per acollir les persones que volen estudiar.

Projectes de Joventut

Suport a les Iniciatives Juvenils

Aquest projecte pretén donar cobertura a aquelles iniciatives organitzades o dirigides al col·lectiu jove de la ciutat en qualsevol àmbit, amb l'objectiu d'enriquir als joves a nivell personal i conseqüentment la vida sociocultural a Mollet del Vallès.

Destinatari:

- Es podran acollir a aquest suport, persones residents a Mollet o que realitzin la seva formació a la ciutat.
- Es podran acollir al suport tots aquells grups, de al menys 3 persones, que vulguin realitzar una acció o adreçada al col·lectiu jove, ja siguin entitats o grups informals de joves.
- Es prioritzaran aquelles iniciatives proposades per joves d'entre 15 i 30 però es valoraran també aquells projectes que es portin a terme per adults i destinades al col·lectiu juvenil.

Es poden presentar les propostes de manera presencial i/o per correu electrònic a:

Centre Cívic de l'Era, planta 2

joventut@molletvalles.cat

Murart. La sala d'exposicions més gran de la ciutat

<http://www.joventut.molletvalles.cat/>

El Projecte Murart neix de la demanda de poder pintar grafitis i murals a la ciutat amb un permís de l'Ajuntament de Mollet del Vallès que autoritza a qui ho sol·liciti.

Aula Solidària

L'Aula Solidària és un projecte dirigit a persones que volen ajudar a d'altres joves amb dificultats en l'aprenentatge i que els ajudaran a millorar els seu rendiment acadèmic.

Es pot col·laborar en aquest projecte de dues maneres diferents:

- Donant suport a joves en els seus estudis: Donant classes de repàs.
- Rebent el suport: Si es vol millorar el rendiment acadèmic, es pot sol·licitar el suport d'un jove estudiant de Mollet del Vallès.

Per a més informació

joventut@molletvalles.cat

Suport a projectes esportius

Aquest projecte pretén donar cobertura a aquelles iniciatives organitzades o dirigides al col·lectiu jove de la ciutat en qualsevol àmbit, amb l'objectiu d'enriquir als joves a nivell personal i conseqüentment la vida sociocultural a Mollet del Vallès.

Destinataris:

- Es podran acollir a aquest suport, persones residents a Mollet o que realitzin la seva formació a la ciutat.
- Es podran acollir al suport tots aquells grups, de al menys 3 persones, que vulguin realitzar una acció o adreçada al col·lectiu jove, ja siguin entitats o grups informals de joves.
- Es prioritzaran aquelles iniciatives proposades per joves d'entre 15 i 30 però es valoraran també aquells projectes que es portin a terme per adults i destinades al col·lectiu juvenil.

Per a més informació

joventut@molletvalles.cat

8.5. Recursos de nova ciutadania i polítiques d'igualtat

III Pla d'igualtat de Mollet del Vallès, que vetlla per l'*Abordatge i acció contra la violència masclista*.

Programa Estimar no fa mal a secundària

El programa *Estimar no fa mal* és una proposta pedagògica, orientada a la població jove, dissenyada per l'Institut Català de les Dones (ICD), que té com a propòsit prevenir i eradicar la violència de gènere en aquest col·lectiu, mitjançant un seguit de dinàmiques de grup dissenyades específicament a tal efecte.

En aquest treball s'ajuda al jovent a prendre consciència de les conductes violentes a les seves relacions de parella, i se'ls mostra diferents mecanismes per tal de prevenir-les o cercar alternatives a aquestes formes de relació.

En el desenvolupament d'aquesta proposta les dinàmiques dissenyades en el programa *Estimar no fa mal*, configuren la part central, i estan complementades amb accions de teatre social i tallers específics sobre les noves masculinitats i el paper dels homes en aquest canvi en les relacions entre els gèneres.

Aquesta iniciativa es va encetar el passat curs 2014-2015 i van participar set centres de secundària, el punt jove de trobada i el Casal obert pel que fa a població jove, i també van prendre part persones adultes que rebien formació a l'Empresa Municipal de Formació i Ocupació.

Als centres de secundària van participar 24 grups, distribuïts en 619 persones d'alumnat i 29 persones adultes com a professionals.

Enguany s'ha unificat la proposa, en 4 sessions, a les quals participen els grups de 3er d'ESO de tots els centres, a excepció d'un institut que ha decidit enfocar el treball en primer de batxillerat.

Aquest programa consta bàsicament dels següents tipus d'accions:

- Tallers sobre diversos aspectes de la violència de gènere
- Teatre social representatiu de micromasclismes
- *Rol playing*
- Debats
- Dinàmiques de grup

Renovació i promoció del teixit associatiu

Aquesta proposta representa una aposta ferma per a la promoció del teixit associatiu juvenil, en l'àmbit de les polítiques d'igualtat de gènere a Mollet del Vallès.

A partir del programa *Estimar no fa mal* als centres de secundària es va preguntar a les persones participants si volien continuar treballant sobre el tema; d'aquesta consulta va sorgir un grup de 26 joves, 14 nois i 12 noies.

La intenció del treball és desenvolupar els següents aspectes:

- Generar un grup referent sobre temes relacionats amb polítiques d'igualtat, que faci de motor en la renovació del teixit associatiu d'enguany
- Formar agents d'igualtat
- Afavorir la participació d'aquestes persones en activitats relacionades amb l'àmbit, com les celebracions de les diades internacionals, i d'altres relacionades amb el món juvenil

Amb el grup sorgit s'estan treballant diverses iniciatives que es desenvoluparan en àmbits juvenils de la ciutat.

9. Membres de les Comissions del Pla

9.1. Membres integrants de la Comissió de seguiment d'absentisme (permanent-operativa):

Inspecció del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya

Tècnic/a Serveis Socials. Ajuntament

Tècnic/a de l'IME. Ajuntament

Treballador/a social de l'EAP. Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya

Equip Relacions Comunitat Policia Municipal. Ajuntament

Representant Institut Aiguaviva

Representant Institut Gallecs

Representant Institut de Mollet

Representant Institut Vicenç Plantada

Representant Centre d'Estudis Mollet

Representant Escola Sant Gervasi

Representant AE Anselm Clavé

Representant Escola Lestonnac

9.2. Membres integrants de la Comissió de seguiment absentisme (plenari):

Inspecció del Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya

Tècnic/a Serveis Social. Ajuntament

Tècnic/a de l'IME. Ajuntament

Treballador/a social de l'EAP. Departament d'Educació. Generalitat de Catalunya

Equip Relacions Comunitat Policia Municipal. Ajuntament

Representant Institut Aiguaviva

Representant Institut Gallecs

Representant Institut de Mollet

Representant Institut Vicenç Plantada

Representant Centre d'Estudis Mollet

Representant Escola Sant Gervasi

Representant AE Anselm Clavé

Representant Escola Lestonnac

Representant Coordinadora de les AMPA

Representant Escoles d'Educació Primària

Gerent de l'Institut Municipal d'Educació

Tècnic/a de Nova ciutadania i Polítiques Igualtat

Tècnic/a de Joventut

10. ANNEXOS

1. Document de propostes dels diferents agents
2. Fitxa de la Comissió Social de Centre
3. Fitxa de derivació de la Comissió de Seguiment
4. Model de carta del tutor/a a la família en català
5. Model de carta del tutor/a a la família en castellà
6. Model de carta de citació de la Comissió
7. Model de notificació de l'absentisme a altres municipis
8. Model de notificació de l'absentisme a Fiscalia de menors
9. Procediment

DOCUMENT DE PROPOSTES DELS DIFERENTS AGENTS

Joventut

- Creació de tallers específics per treballar les habilitats socials, personals i de suport acadèmic amb l'objectiu de poder reconduir gradualment els alumnes absentistes al centre de referència

Instituts

- Atesa l'experiència positiva de l'aula d'acollida per als nouvinguts, es proposa la creació d'un recurs semblant on els alumnes tinguin un referent continuat i es pugui treballar de forma molt personalitzada el retorn a la dinàmica de l'aula ordinària.
- Treball de les expulsions d'alumnat per qüestions de disciplina ja que generen absentisme dins del mateix centre o en altres. Es proposa que l'alumnat faci treballs en benefici de la comunitat a altres centres.

EAP

- Propostes de tallers específics de caràcter lúdic amb un èmfasi
- especial en el treball del creixement personal.

PLA LOCAL PER LA PREVENCIÓ I EL TRACTAMENT DE L'ABSENTISME ESCOLAR

FITXA DE DEMANDA D' INTERVENCIÓ DE LA COMISSIÓ SOCIAL

Nom del centre: -	Data:
-------------------	-------

Nom i cognoms de l'alumne/a:		Data naixement:
Curs -	Mestre/a i/o tutor/a:	
Adreça:		Telèfon:
Nom del pare:	Nom de la mare:	

DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ D'ABSENTISME DETECTADA	
Breu descripció:	
Tipologia d'absentisme: ☐ Esporàdic ☐ Continuat	Actuacions del centre escolar: ☐ Trucades telefòniques ☐ Entrevistes. Nombre

☐ Temporal	
Acords amb la família:	
Resultats:	

ACTUACIONS ACORDADES

Data	actuacions	professional /servei
BREU RESUM DE LA INTERVENCIÓ REALITZADA PEL CENTRE ESCOLAR I RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ. PACTE I PROPOSTES DE MILLORA.		

SEGUIMENT	
Data	Observacions

PLA LOCAL PER LA PREVENCIÓ I EL TRACTAMENT DE L'ABSENTISME ESCOLAR

FITXA DEMANDA INTERVENCIÓ COMISSIÓ SEGUIMENT DEL PLA D'ABSENTISME

Nom del centre:

Data:

Nom i cognoms de l'alumne/a:

Data de naixement :

Curs :

Mestre/a i o tutor/a :

Adreça :

Telèfon :

Nom del pare :

Nom de la mare :

Breu resum de les intervencions del centre escolar i resultat

--

ACORDS DE LA COMISSIÓ DE SEGUIMENT

--

Senyor/a,

Estem preocupats per les absències a escola del vostre fill/ de la vostra filla.. Considerem important comentar amb vosaltres aquesta situació.

Per això us convoquem el proper dia....., a les.....hores.

En cas que no pugueu venir a la reunió us agraïrem que truqueu al telèfon
.....

Us recordem que l'ensenyament és obligatori fins als 16 anys, edat que el/la seu/seva fill/a encara no ha complert. Per tant, té el dret i el deure d'assistir a l'escola amb regularitat.

Insistim en l'interès de l'entrevista personal amb vosaltres per parlar del vostre fill/ de la vostra filla.

Atentament,

Tutor/a

Mollet del Vallès,d.....de 20__

Señor/a,

Estamos preocupados por las faltas de asistencia a la escuela por parte de su hijo/a.
Consideramos importante comentar con ustedes esta situación.

Por este motivo les convocamos el próximo día....., a las.....horas.
En caso de no poder asistir, llamen al teléfono.....

Finalmente, les recordamos que la educación es obligatoria hasta los 16 años, edad que su hijo/a aun no ha cumplido. Por lo tanto, tiene el derecho y el deber de asistir a la escuela con regularidad.

Insistimos en el interés de la entrevista personal con ustedes para hablar de su hijo/a.

Atentamente,

Tutor/a

Mollet del Vallès,d.....de 20_

Senyor/a,

Us recordem que l'ensenyament és obligatori fins als 16 anys, edat que el/la vostre/a fill/a encara no ha complert. Per tant, té el dret i el deure d'assistir a l'escola amb regularitat segons la Llei 8/1985 de 3 de juliol d'atenció i protecció dels infants i adolescents.

Atès l'elevat grau d'absentisme escolar per part del vostre fill/de la vostra filla, ens veiem en l'obligació de citar-vos com a responsables, per donar solució a aquesta situació.

Per això us convoquem el proper dia....., a les.....hores.

En cas que no pugueu venir a la reunió, us agraïrem que truqueu al telèfon
.....

Atentament,

.....

Regidor/a d'Educació

.....

Inspector/a d'Educació

Mollet del Vallès,d.....de 20_

Ajuntament de

Att. Àrea d'Educació i Àrea de Serveis socials

Adreça:

Us notifiquem que, amb data de, la Comissió d'Absentisme del Pla Educatiu Entorn de Mollet del Vallès va acordar notificar al vostre organisme la situació d'absentisme continuat del menor

Aquest acord s'ha pres, ja que és un/a alumne/a que recentment s'ha empadronat al vostre municipi, amb la qual cosa no es pot desenvolupar el procediment d'intervenció executat pel Pla Local de prevenció i tractament de l'absentisme escolar de Mollet del Vallès.

Durant el temps que ha estat empadronat i escolaritzat al municipi de Mollet del Vallès l'alumne/a ha presentat una situació d'absentisme.

Us informem per tal que, si ho considereu, prengueu les mesures oportunes.

Els Serveis Socials

La Policia Municipal

L'Institut Municipal d'Educació

Mollet del Vallès,d.....de 20_

Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya

Secció Menors – Protecció

Gran Via de les Corts Catalanes, 111

Edifici F, Planta 7

08014 – Barcelona

Us notifiquem que, amb data de d'.....de 20....., la Comissió d'Absentisme del Pla Educatiu Entorn de Mollet del Vallès va acordar notificar al vostre organisme la situació d'absentisme continuat de la menor

Aquest acord s'ha pres, després d'haver esgotat el procediment d'intervenció executat pel Pla Local de prevenció i tractament de l'absentisme escolar de Mollet del Vallès.

Adjuntem informació relativa a les actuacions portades a terme en relació a aquest cas.

Els Serveis Socials

La Policia Municipal

L'Institut Municipal d'Educació

Mollet del Vallès, de de 20_

PLA LOCAL PER A LA PREVENCIÓ I ELTRACTAMENT ABSENTISME ESCOLAR

